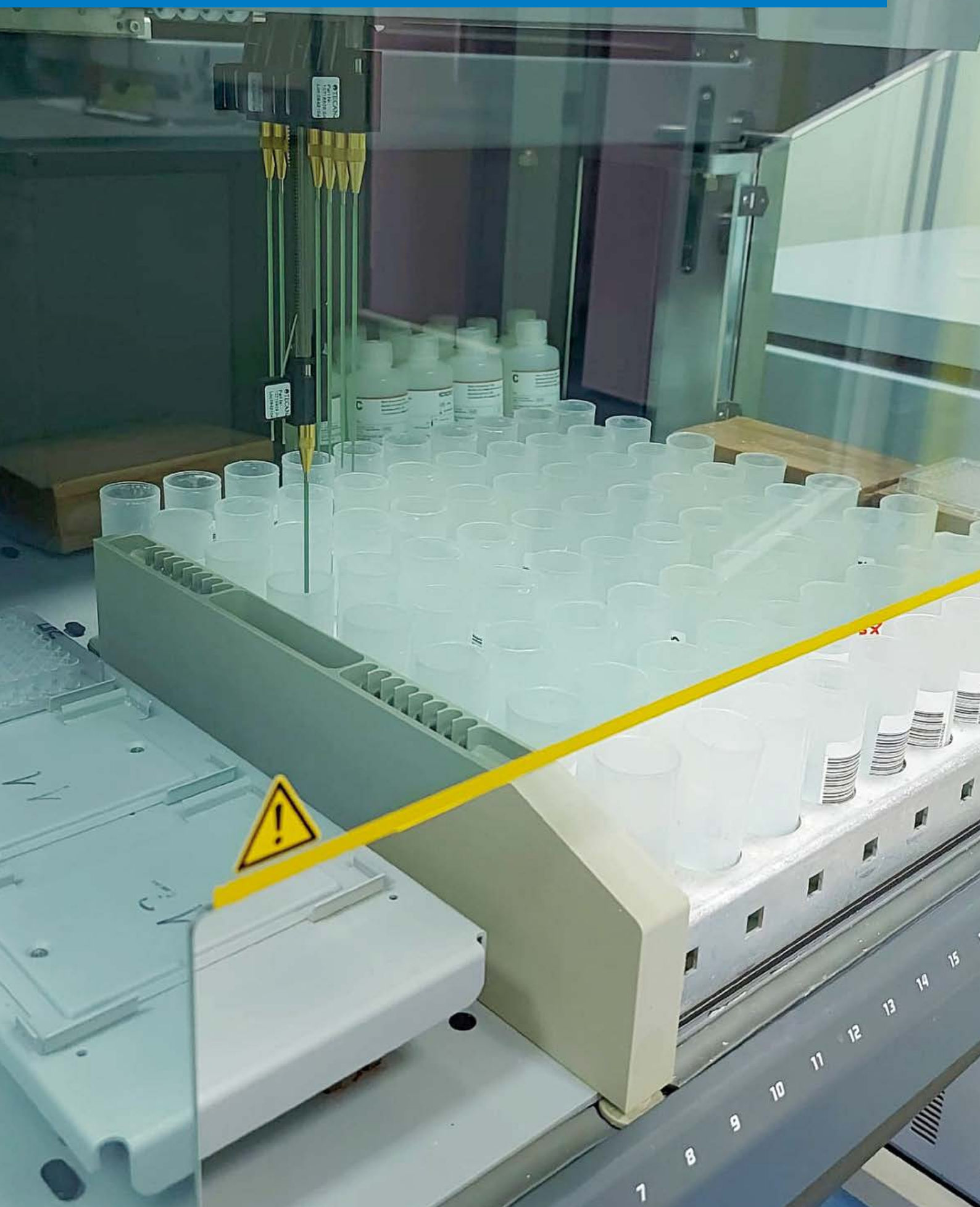

6

GRUPO FOCAL EIP-AGRI PARA "SISTEMAS DE PRODUCCIÓN DE LEITE ROBUSTOS E RESILIENTES"

Autores artigo orixinal: R. Bodas, M. Brady, V. Brocard, M. Coppa, M. Haskell, G. Hoffmann, A. Liimatainen, P. Llonch, K. Lund Lecornu, D. Mirbach, J. Pires, M. Speroni, K. Wosnitza, C. Resch, R. Schreuder, Q. Onega e K. Sirpa
En: "EIP-AGRI Focus Group on Robust and resilient dairy production". www.eip-agri.eu. Ed. EIP-AGRI. 2018

A Comisión Europea creou en 2012 a Asociación Europea de Innovación para a Produtividade e a Sustentabilidade Agrícola (coñecida polas súas siglas en inglés EIP-AGRI), co obxectivo xeral de fomentar un sector agrícola e forestal competitivo e sustentable. A partir de 2013 formáronse dentro desta asociación 13 grupos temáticos ou grupos focais EIP-AGRI.

Os grupos focais EIP-AGRI poden chegar a estar constituídos ata por vinte expertos no ámbito da tarefa que se pretende abordar, e pódense atopar agricultores, asesores, investigadores, representantes da industria agraria ou ONG, entre outros. O obxectivo final destes grupos focais é a elaboración dun informe público no que se definen os obxectivos básicos que se deben abordar tanto nos grupos operativos como na investigación no tema proposto en cada grupo. Os informes obtidos co traballo destes grupos poden encontrarse nas respectivas páxinas incluídas na web da EIP-AGRI (<http://www.eip-agri.eu>).

Un dos grupos que se estableceu foi o grupo focal "Sistemas de produción leiteiros robustos e resilientes". Neste grupo a Axencia Galega da Calidade Alimentaria participou a través do CIAM coa colaboración do doutor Cesar Resch Zafra como coordinador dos expertos, asemade no equipo "facilitador" participaban outros tres integrantes, dous deles da EIP-AGRI e un máis que era unha funcionaria da Dirección Xeral de Gandería da Comisión Europea.

Este equipo facilitador tiña a función de dirixir e orientar un equipo máis amplo que estaba formado por un total de vinte especialistas en distintos ámbitos, científico, gandeiro e representantes da industria. No grupo participaron expertos de 14 nacionalidades

diferentes, e o resultado final foi un informe publicado en abril de 2018 do que a continuación damos unhas brevísimas pinceladas. O informe final pódese atopar na seguinte ligazón https://ec.europa.eu/eip/agriculture/sites/agri-eip/files/eip-agri_fg_robust_resilient_dairy_farming_final_report_2018_en.pdf.

Os sistemas de produción leiteiros son sistemas moi competitivos e deberían poder soportar cambios externos. O obxectivo desexable sería identificar aquelas condicións que favorecesen que as granxas fosen capaces de manter unha alta eficiencia produtiva tendo características que lle permitisen adaptarse sen perda de competitividade a unha ampla variedade de factores que afectasen a eses niveis de produción e tendo en conta, ademais, os diferentes sistemas de produción.

Nas súas reunións, este grupo centrouse no estudo de cinco puntos para conseguir identificar as condicións que favorecesen a fortaleza e a resiliencia entre os distintos niveis de produción (de animal individual, de rabaño ou de sector):

- Ir cara á utilización de sistemas gandeiros de precisión mediante a implementación de distintos métodos de recollida de datos e a integración desa información.
- Poñer a punto programas que revisen e validen os sistemas de produción para a aplicación de boas prácticas.
- Integrar unha selección de indicadores que subministren información individualmente do rabaño e do sistema de produción.
- Identificar as cualidades e coñecementos que debe ter un gandeiro.

- Fomentar aqueles aspectos socioeconómicos que teñan en conta programas de desenvolvemento para o sector lácteo, tanto no ámbito rexional como nacional e comunitario.

A reflexión que levaron a cabo, tendo como base estes puntos, permitiu orientar sobre que aspectos era necesario investigar ou innovar. Tamén se identificaron unha serie de indicadores relacionados con aspectos como a produción, o medio, o benestar e a sanidade animal e condicionantes de tipo social nos distintos niveis considerados:

- no animal individual: índices que cómpre ter en conta nos cruzamentos, indicadores reprodutivos e tamén a capacidade de aproveitar distintas fontes de alimentación.
- na granxa: capacidade para obter fontes de alimentación autosuficientes, cantidade de antimicrobianos usados e produción media diaria durante a vida do animal.
- condicionantes de tipo social: aproveitamento de recursos alimenticios e hídricos e a utilización de antimicrobianos.

Os expertos discutiron que factores poden contribuír ao éxito ou fracaso para avanzar cara aos sistemas de produción robustos e resilientes, e para iso tiveron en conta catro aspectos:

- Tendo en conta a “gandería de precisión”: a capacidade de recoller e usar datos dun xeito asequible e que resulten útiles para o

gandeiro mediante as metodoloxías propias desta gandería de precisión.

- En canto aos sistemas de produción: posta a punto de programas de validación de boas prácticas nos sistemas de produción tendo en conta aspectos que decotío non se consideran, como poden ser a volatilidade económica ou a variación de factores ambientais ou sociais.
- Indicadores: integración dunha serie de indicadores nun índice que achegue información e permita avaliar a robustez e a resiliencia individualmente do rabaño e do sistema. Estes índices deberían ser asequibles, fiables e estar consensuados, ademais de ser facilmente entendibles tanto polos gandeiros como polos consumidores.
- O currículo do gandeiro: habería que definir que calidades e coñecementos se adaptan mellor a cada tipo de gandeiro e buscar métodos de poñer estes coñecementos ao seu alcance, ademais de vencer a resistencia do gandeiro ao cambio, informando e incentivando a adopción de sistemas máis robustos e resilientes. Tamén sería necesario o desenvolvemento de programas que favorezan o recambio xeracional.

Nestas reunións tamén se identificaron un grupo de necesidades que habería que investigar e que se relacionan, por exemplo, coa validación e integración dos índices e indicadores, a produción de alimentos para os animais, a busca de animais máis adaptados a cada sistema de produción, a

Traballo do gabinete no Ministerio de Agricultura de Zagreb (Croacia) (esq.) e visita a unha explotación de leite próxima a Edimburgo (Escocia)

Sala de muxidura (Foto Javier Villaamil)

utilización máis eficiente das fontes dispoñibles, ou o mellor coñecemento das demandas dos consumidores. Tamén se discutiron unha serie

de ideas que sería necesario desenvolver a través de grupos operativos, entre as cales estarían, entre outras:

- o estudo do uso das metodoloxías da gandería de precisión,
- a identificación de factores que conseguisen mellorar a calidade de vida dos gandeiros e fixesen máis atractivo o traballo nas granxas leiteiras,
- as habilidades e coñecementos que necesita un gandeiro,
- favorecer a comunicación entre gandeiros e consumidores, e
- transformar os indicadores en marcas de calidade.

Os informes parciais pódense consultar no seguinte enderezo: <https://ec.europa.eu/eip/agriculture/en/content/focus-groups/robust-and-resilient-dairy-production-systems>. 🌿